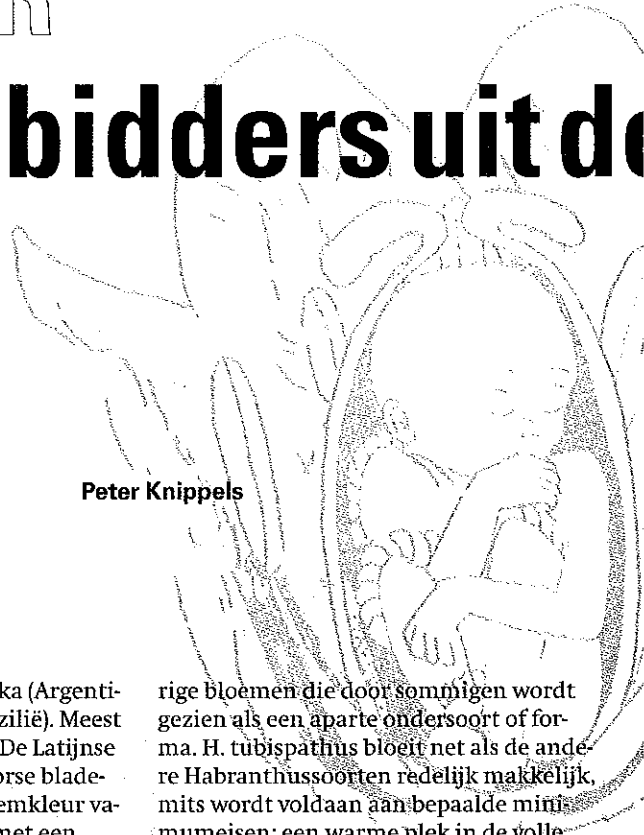

Zonaanbidders uit de

Planten van de geslachten *Habranthus* en *Zephyranthes* zijn echte liefhebbers van zon en warmte. Onder invloed van deze twee elementen groeien en bloeien de planten voorspoedig.

Dat verrast bij het horen van de Amerikaanse volksnaam: *rainlilies*. Op het Amerikaanse continent gaan de planten pas bloeien nadat ze in de bloeiperiode voldoende water hebben gehad. In Nederland lijken de temperatuur en de hoeveelheid zonlicht bepalend voor bloei.

Peter Knippels

Zephyranthes en *Habranthus* horen tot de familie der *Amaryllidaceae* en zijn nauw aan elkaar verwant. Beide geslachten vormen platte, langwerpige tot in doorsnede cilindrische bladeren en een bloemstengel met daarop één bloem. Eén bol kan in een seizoen meerdere bloemstengels voortbrengen. De bloemen staan maximaal twee dagen open.

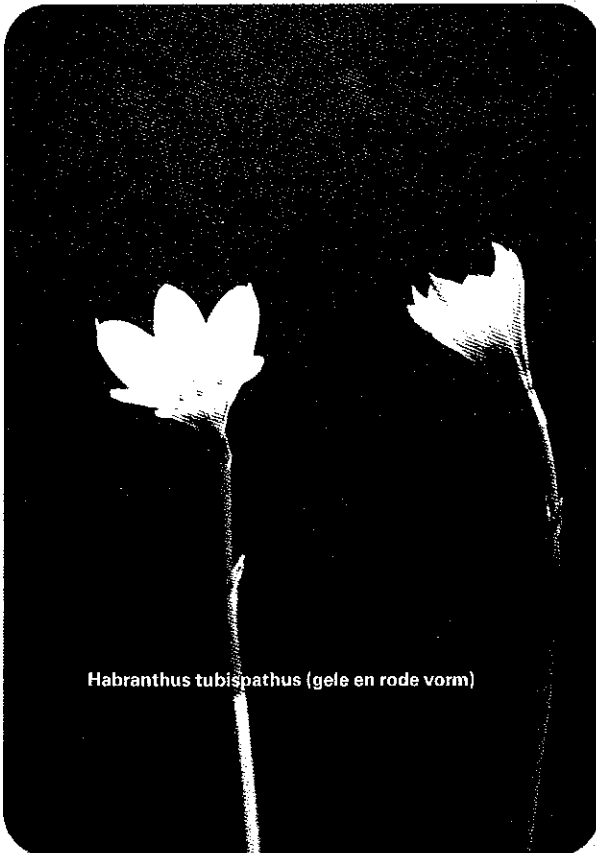
Habranthus

Het geslacht *Habranthus* omvat ongeveer tien soorten en komt oorspronkelijk voor

in grote delen van Zuid-Amerika (Argentinië, Uruguay, Paraguay en Brazilië). Meest bekend is de roze *H. robustus*. De Latijnse naam geeft aan dat dit soort forse bladeren en bloemen vormt. De bloemkleur varieert van donkerroze tot wit met een roze waas.

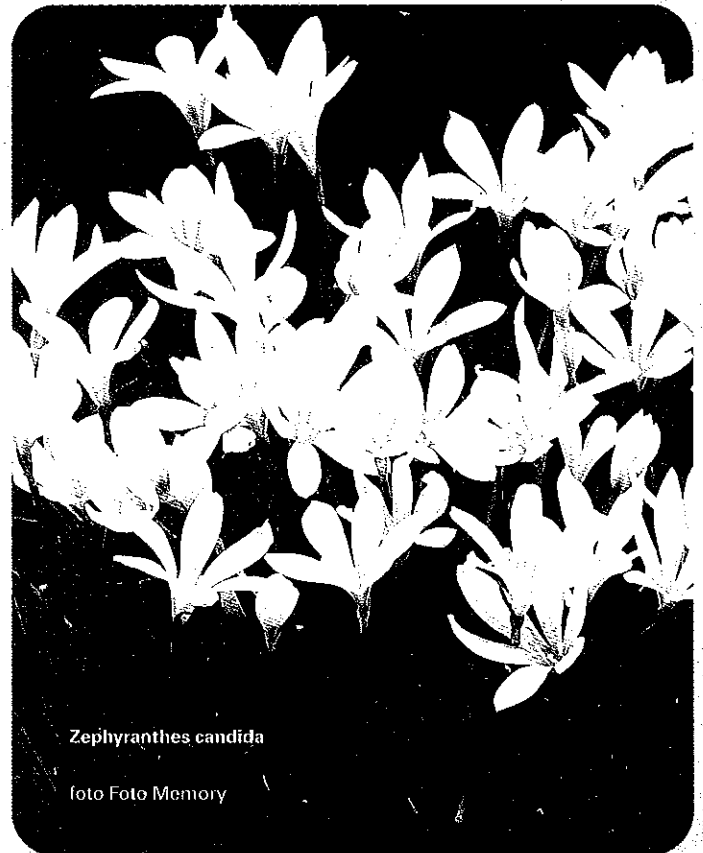
Een andere soort is *Habranthus tubispathus*. Plant en bloemen zijn een slag kleiner dan die van *H. robustus*. De meest voorkomende bloemkleur is geel met een koperkleurige adering en basis. Er bestaat ook een vorm met bijna geheel koperkleu-

rige bloemen die door sommigen wordt gezien als een aparte ondersoort of forma. *H. tubispathus* bloeit net als de andere *Habranthus*soorten redelijk makkelijk, mits wordt voldaan aan bepaalde minimumeisen: een warme plek in de volle zon. Eén bol kan in een zomer twee tot zes bloemstengels produceren, wel na elkaar. De planten bloeien buiten minder rijk. Eén plant per pot geeft een wat mager beeld. Voor een mooi resultaat is het goed om zes tot tien bollen per pot te planten. Dan is er de hele zomer iets

Habranthus tubispathus (gele en rode vorm)

foto 's Peter Knippels

Zephyranthes candida

foto Foto Memory

Nieuwe Wereld

Zephyranthes lindleyana

bloeiends te zien.

Vooraf in de Verenigde Staten bestaat veel interesse voor Habranthus en Zephyranthes. In Europa lijkt de interesse minder groot. Dit blijkt uit het aantal aanbieders en hun assortiment, en de herkomst van artikelen in de diverse internationale tijdschriften.

De Lancasters

In een opmerkelijke hoek van de aardbol zijn kruisingswerkzaamheden uitgevoerd met Zephyranthes en het toenmalige geslacht Cooperia, wat nu tot Zephyranthes wordt gerekend. Met Amerikaanse planten zijn door Engelsen experimenten uitgevoerd in India. In de eerste decennia van de twintigste eeuw heeft de familie Lancaster in India veel tijd en energie gestoken in het kruisen van deze geslacht-

ten. De heren Lancaster waren verbonden aan de Botanische Tuin van Lucknow. Nadere informatie over het werk van drie generaties Lancaster staat in het artikel van T.N. Khoshoo dat in 1976 is verschenen in The Amaryllis Year Book. Eén van de kruisingsresultaten van de Lancasters is Habranthus 'Mary'. Deze cultivar vormt kleine bollen van maximaal maat 3-4. De plant is groenblijvend en bloeit in de zomer met donkerroze bloemen. De bloemvorm van 'Mary' wijkt af van andere Habranthus-soorten: ze hebben een bloembuis met spreidende toppen. In Nederland zijn bijna geen kruisingsproducten van de Lancasters bekend. Overigens merkt Khoshoo op dat bij het overlijden van P.J. Lancaster in 1904 zijn kruisingsproducten, waaronder Habranthus 'Mary', als verloren werden beschouwd.

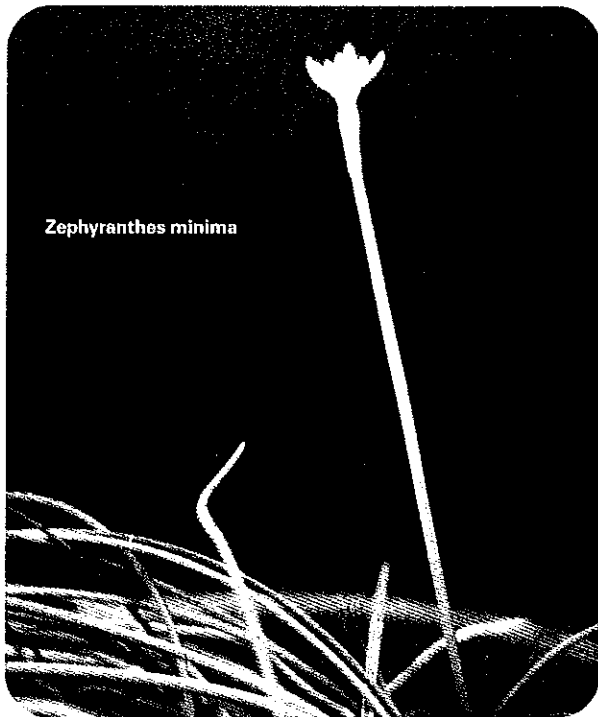
Zephyranthes

Het geslacht Zephyranthes omvat zo'n 70 soorten en komt op vrijwel het gehele Amerikaanse continent voor. Meest bekend zijn de witte *Z. candida* en de witgele *Z. citrina*. In Nederland kunnen deze soorten wel buiten bloeien, mits ze van de slakken de kans krijgen. Het lijkt wel alsof slakken deze planten tot hun lievelingseten rekenen. Andere Zephyranthessoorten zijn *Z. lindleyana* en *Z. minima*. Deze twee moeten voor

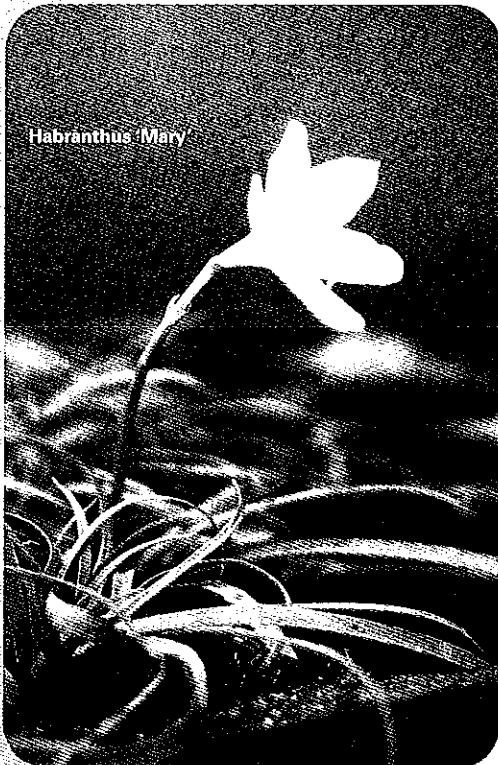
een voorspoedige groei en bloei binnen worden gekweekt. *Z. lindleyana* komt oorspronkelijk voor in Mexico en bloeit met wit-roze bloemen. De bloemvorm is vergelijkbaar met die van *Z. candida*, maar de bloem is kleiner.

Zephyranthes minima doet zijn naam eer aan. De plant met cilindrische bladeren vormt bloemen die als ze open staan een halve centimeter in doorsnede zijn. De gepunte bloemdekbladeren zijn aan de buitenzijde donker roze van kleur en aan de binnenzijde wit. De bloemen zijn maar één dag open. Opmerkelijk is dat als de zon niet schijnt op de dag dat de bloem open zou moeten, deze niet meer open gaat op een later moment, maar verdroogt. Wel vormt deze bloem zaad. Hoezo, overlevingsdrang? □

Zephyranthes minima

Habranthus 'Mary'

Habranthus robustus

